

Gdzie na Podkarpaciu żyje się najbardziej komfortowo

Pod względem wielkości budżetu, jakości oświaty, dostępu do usług medycznych i znalezienia pracy najlepiej żyje się mieszkańcom Rzeszowa

Andrzej Płes
a.ples@nowiny24.pl

Podkarpackie

Nie ma bogatej, ale znerwicowanej pracą północy Podkarpacia i nie ma biednego, acz sielankowego południa regionu. Upada mit o cywilizacyjnym podziale województwa.

„Ranking jakości życia w województwie podkarpackim” - brzmi tytuł jednej z części raportu o finansach państwa i samorządów, sporządzonego przez naukowców Instytutu Badań i Analiz Finansowych Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie. Badacze IBAF wzięli „pod lupę” każdą z gmin, jej finanse, stan oświaty, sytuację na rynku pracy i dostęp do usług medycznych. Za cel badań obrali „wskazanie obszarów problemowych” w wymienionych kategoriach. Z sugestią, że samorządy o największych problemach wymagają preferencyjnego wsparcia środkami pu-

blicznymi. Przy formułowaniu rankingu badacze posłużyli się oficjalnymi danymi z ogólnodostępnych baz informacji z 2019. - Zrezygnowaliśmy z rankingu za rok 2020 - zastrzegł prof. nadzw. dr Wojciech Misiąg, dyrektor generalny IBAF. Ten pandemiczny dla gospodarki i trybu życia mieszkańców rok nie dawał reprezentatywnych danych dla rankingów.

Z raportu wynika, że pod względem wielkości budżetu, jakości oświaty, dostępu do usług medycznych i poziomu bezrobocia najlepiej żyje się mieszkańcom Rzeszowa. Jeśli chodzi o kategorię „miasta na prawach powiatu”, rzeszowianie mają lepiej niż mieszkańcy Krośna, Tamobrzega i Przemyśla.

Wśród pozostałych miast regionu pierwszym miejscem w rankingu mogą cieszyć się mieszkańcy Łańcuta. Na najwyższy poziom życia w gminach miejsko - wiejskich statystyki wskazują Głogów Małopolski. Jeśli szukać zadowolenia z miejsca zamieszkania wśród gmin wiejskich, to tylko do Soliny. Solina trafiła też na trzecie miejsce rankingu spośród wszystkich samorządów regionu ogółem, po Rzeszowie i Krośnie. Naj-

większe dochody samorządu na mieszkańca - najlepiej jest w gminach, które leżą wzdłuż autostrady A4 i linii kolejowej na Ukrainę. Nie gorzej mają mieszkańcy północnych gmin, które wciąż korzystają ze spuścizny uprzemysłowienia po COP. Dobrze finansowo stoją gminy bieszczadzkie, zasilane przez ruch turystyczny.

Mapa wskaźników rynku pracy tylko częściowo pokrywa się z mapą dochodów samorządów. W tej kategorii badacze uwzględnili kryteria, jak przeciętne wynagrodzenie, stopa bezrobocia, liczba pracujących na 1000 mieszkańców. Generalnie - najgorzej pod tym względem jest w tzw. zielonych gminach, na terenach wiejskich, a mapka potrzeb wskazuje głównie na społeczności w północno - wschodnich samorządach.

Inaczej wygląda sytuacja zapewnienia mieszkańcom świadczeń oświatowych. Jeśli chodzi o dostępne miejsca w żłobkach i przedszkolach, wydatki na oświatę w przeliczeniu na jednego ucznia, to - poza nielicznymi wyjątkami - samorządy nie potrzebują specjalnego wsparcia. Wyjątki - to te miejsca, które znacznie oddalone są od miejskich cen-

trów. Niemal połowa gminnych obszarów regionu wymaga pilnego wsparcia finansowego, jeśli chodzi o dostępność i jakość usług medycznych. I w tym przypadku nie ma podziału na zurbanizowaną północ i wiejskie południe. Uderza jednak, że - jak wynika z badań IBAF - „obszar problemowy”, wymagający takiego wsparcia jest w skali województwa znacznie większy niż w przypadku finansów gmin, bezrobocia i zarobków mieszkańców, czy dostępu do oświaty.

Prof. Wojciech Misiąg podkreśla, że badania nad jakością życia mieszkańców Podkarpacia nie zostały zakończone. Do opracowania pozostały kryteria jakości powietrza, dostępności komunikacyjnej i jakości świadczonych usług publicznych. Zastrzega, że sporządzenie rzetelnego raportu w tym względzie łatwe nie będzie. - Główną barierą jest dostęp do rzetelnych i regularnie publikowanych danych - tłumaczy.

- Założyliśmy, że jednym z wskaźników jakości życia mieszkańców będzie jakość powietrza - przypomina prof. Wojciech Misiąg. - Kłopot w tym, że mierników jakości mamy w regionie około 50, z czego 10 w Rzeszowie. ©P